

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

Αθήνα, 22/11//2021

ΑΠ:124

Ταχ. Δ/ση: Κοραή 4, 5^{ος} όροφος, Πτέρυγα Β,
Ταχ. Κώδικας: 10564 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 3278148
E-mail: sdam@sdam.gr

Πληροφορίες:

ΠΡΟΣ: Κοινοβουλευτικό έλεγχο ΥΠΕΝ

Θέμα: Απάντηση στην Ερώτηση Βουλής αρ. 9461, με θέμα: «Η πρόοδος των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ) στις Ζώνες Απολιγνιτοποίησης»

1. Πότε εκτιμάται ότι θα είναι έτοιμα τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια;

Η θεσμοθέτηση της χωρικής οργάνωσης, των χρήσεων γης, των λοιπών όρων ή/και περιορισμών δόμησης, των πολεοδομικών κινήτρων κ.ο.κ. μιας περιοχής μέσω ενός Ε.Π.Σ., με βάση τις αλλαγές που επέφερε ο ν.4759/2020, προϋποθέτει την εκπόνηση των ακόλουθων μελετών: (α) Κύρια μελέτη του Ε.Π.Σ. (πολεοδομικού χαρακτήρα), (β) Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) των προτεινόμενων από την κύρια μελέτη του Ε.Π.Σ. χωρικών ρυθμίσεων, (γ) Προκαταρκτική μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας στις περιοχές, για τις οποίες δεν υπάρχει γεωλογική μελέτη (στην περίπτωση του ΣΔΑΜ εξετάζεται το σενάριο εκπόνησης πλήρους γεωλογικής μελέτης) και (δ) Μελέτη οριοθέτησης (προσωρινής) των οριογραμμών των υφιστάμενων, εντός των προς πολεοδόμηση περιοχών, υδατορεμάτων. Η οριστική παραλαβή όλων των προαναφερόμενων μελετών, δεδομένου ότι υλοποιούνται σε ένα (1) στάδιο, εκτιμάται σε 14-15 μήνες από την ανάθεση. Ο χρόνος αυτός περιλαμβάνει τόσο τη σύνταξη και την ολοκλήρωση της διαβούλευσης του περιεχομένου τους όσο και τις απαιτούμενες διοικητικές εγκρίσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, εκτιμάται με ασφάλεια ότι τα Ε.Π.Σ. για τους πυρήνες των Ζωνών Απολιγνιτοποίησης θα έχουν ολοκληρωθεί έως το 2ο εξάμηνο του 2023.

Ωστόσο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ειδικά για τις επενδύσεις στον τομέα της μεταποίησης, είναι δυνατή η επιτάχυνση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης με την αρχική έγκριση χρήσεων γης, μέσω της διαδικασίας της Προέγκρισης των Ε.Π.Σ.. Περαιτέρω, στα τμήματα των λιγνιτικών πεδίων στα οποία η προέγκριση θα αφορά μεταποίηση (και συμπληρωματικές χρήσεις), αμέσως μετά την προέγκριση (δηλ. πριν την ολοκλήρωση των Ε.Π.Σ.) είναι δυνατή η έναρξη της διαδικασίας ίδρυσης Επιχειρηματικών Πάρκων του ν.3982/2011.

Τα Επιχειρηματικά Πάρκα είναι ταυτόχρονα διαδικασία χωρικού/πολεοδομικού σχεδιασμού και αναπτυξιακή διαδικασία, κινούνται με την ευθύνη επενδυτικών φορέων (ιδιωτικών ή σχημάτων ΣΔΙΤ) και εγκρίνονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Επισημαίνεται ότι η διαδικασία της προέγκρισης δεν απαιτεί περισσότερο από 1-1,5 μήνα, από το χρονικό σημείο υποβολής σχετικής αίτησης και Τεχνικής Έκθεσης προς το ΥΠΕΝ, και μπορεί να γίνει χωρίς να έχει προηγηθεί η έγκριση των Τεχνικών Προδιαγραφών των Ε.Π.Σ.. Η αναγκαία Τεχνική Έκθεση έχει ήδη ολοκληρωθεί εσωτερικά από την Τεχνική Γραμματεία ΣΔΑΜ.

2. Θα τεθούν σε ευρεία δημόσια διαβούλευση ώστε να ληφθούν υπόψη οι απόψεις των φορέων και των πολιτών σχετικά με τις μελλοντικές χρήσεις γης στις ΖΑΠ;

Όπως αναφέρεται ρητά στο περιεχόμενο των Τεχνικών Προδιαγραφών σύνταξης των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων που αφορούν στις Ζώνες Απολιγνιτοποίησης (ΕΠΣ-Ζ.ΑΠ.) (ΦΕΚ Β 4044/02.09.2021), «Η εκπόνηση των ΕΠΣ-Ζ.ΑΠ αποτελεί σύνθετο έργο που περιλαμβάνει αφενός, διαδικασίες κατάρτισης και έγκρισης των απαραίτητων μελετών και αφετέρου, συμμετοχικές διαδικασίες γνωμοδοτήσεων και κοινωνικής διαβούλευσης επί του περιεχομένου του Ε.Π.Σ. που εξασφαλίζουν το δημοκρατικό χωρικό προγραμματισμό και τον οριζόντιο συντονισμό της διοίκησης». Σε αυτό το πλαίσιο, στο περιεχόμενο των ίδιων Τεχνικών Προδιαγραφών οριοθετείται η ακολουθούμενη διαδικασία διαβούλευσης των προτάσεων κάθε Ε.Π.Σ. και η ενσωμάτωση των σχετικών αποτελεσμάτων. Σε κάθε περίπτωση, και δεδομένου ότι η προετοιμασία και έγκριση ενός Ε.Π.Σ. περιλαμβάνει ως αναπόσπαστο τμήμα την εκπόνηση ΣΜΠΕ, οι διαδικασίες διαβούλευσης ενός Ε.Π.Σ. ταυτίζεται με τη εκείνη της οικείας ΣΜΠΕ, σύμφωνα με την ΚΥΑ υπ' αρ.: ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 (ΦΕΚ Β 1225/05.10.2006) όπως ισχύει κάθε φορά.

3. Η διαδικασία αποκατάστασης εδαφών θα ξεκινήσει πριν ή μετά την ολοκλήρωση των Ε.Π.Σ.;

Η αποκατάσταση των εδαφών στα λιγνιτικά πεδία αποτελεί υποχρέωση που συνοδεύει τους περιβαλλοντικούς όρους για την άσκηση της εξορυκτικής δραστηριότητας. Η ΔΕΗ Α.Ε. εκτελεί ήδη έργα αποκατάστασης. Μέσω των Ε.Π.Σ. θα προσδιοριστούν και θα θεσμοθετηθούν νέες χρήσεις γης στα εδάφη των λιγνιτικών πεδίων και, ως εκ τούτου, θα απαιτηθεί κατάλληλη προσαρμογή των εργασιών αποκατάστασης των εδαφών που θα περιέλθουν στην κυριότητα του Δημοσίου. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη συνολική πρόοδο του έργου της Συντονιστικής Επιτροπής ΣΔΑΜ περιλαμβάνονται στο «ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ: Η κατάσταση προόδου του έργου» στη διεύθυνση <https://sdam.gr/index.php/node/339>.

4. Πώς θα διασφαλιστεί η συμβατότητα των ΕΠΣ με τα προβλεπόμενα στα αντίστοιχα Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ);

Τα ΕΣΔΙΜ είναι στρατηγικά κείμενα που καταρτίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού αναφορικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη χρηματοδότησή τους από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ), συνοδεύει υποχρεωτικά την υποβολή του συγχρηματοδοτούμενου Προγράμματος ΔΑΜ και προβλέπεται να εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί το εν λόγω Πρόγραμμα. Υπό αυτό το πρίσμα, οι προβλέψεις τους οφείλουν να εναρμονίζονται αφενός με τις κανονιστικές απαιτήσεις που θέτει το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ) της ΕΕ για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027, και αφετέρου, με τις κατευθύνσεις των ευρωπαϊκών πολιτικών σε διάφορους τομείς, η εφαρμογή των οποίων δεν είναι προαιρετική για τα κράτη μέλη της ΕΕ. Στην προκειμένη περίπτωση με τις κατευθύνσεις πολιτικής της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και του Ενεργειακού Χάρτη Πορείας για το 2050, οι οποίες έχουν ενσωματωθεί στον εθνικό αναπτυξιακό σχεδιασμό μέσω του ΕΣΕΚ. Με βάση τα παραπάνω, είναι σαφές ότι τα ΕΣΔΙΜ δεν εντάσσονται στα θεσμικά εργαλεία σχεδιασμού του εθνικού χωρικού συστήματος. Η αναφορά των ΕΣΔΙΜ στο πολεοδομικό εργαλείο των Ε.Π.Σ. αναδεικνύει την κρισιμότητα του συγκεκριμένου επιπέδου πολεοδομικού σχεδιασμού στην εφαρμογή ενός ΕΣΔΙΜ, και δεν γίνεται προκειμένου το Εδαφικό Σχέδιο να υποδείξει / καθορίσει κατάλληλες χρήσεις γης.

5. Πότε προβλέπεται να κατατεθούν επισήμως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα ΕΣΔΙΜ;

Η Ελλάδα, όπως είναι γνωστό, είναι το πρώτο κράτος-μέλος της Ε.Ε. που έχει εγκεκριμένο Εταιρικό Σύμφωνο για τη νέα προγραμματική περίοδο. Σε συνέχεια αυτού του γεγονότος, όλα τα Τομεακά και

Περιφερειακά Προγράμματα για την περίοδο 2021-2027 έχουν υποβληθεί επίσημα προς την ΕΕ για έγκριση Σε ό,τι αφορά, συγκεκριμένα, στο Πρόγραμμα ΔΑΜ με τα συνοδευτικά αυτού Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης -για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, την Μεγαλόπολη, τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου – Βορείου Αιγαίου και Κρήτης- υποβλήθηκε επίσημα στην Επιτροπή στις 12 Οκτωβρίου 2021.

Με εκτίμηση

Κωστής Μουσουρούλης
Πρόεδρος Συντονιστικής Επιτροπής ΣΔΑΜ